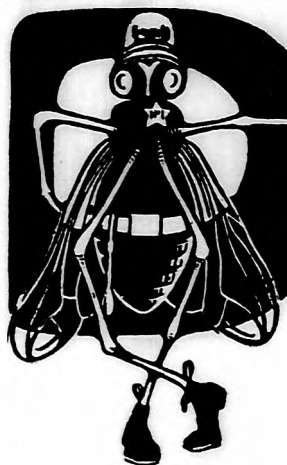

VOL. 18. ÉV.

No. 23. szám.

DETROIT, MICH.

DONGÓ

Published and distributed under permit (No. 425), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Detroit, Mich. — By order of the President, A. S. Burlison, Postmaster General.

1920 december 1.

Egyetemi tanár: Én egyetemi tanár létemre sokkal kevesebbet keresek, mint maga.
Lakatos: Ki tehet róla, hogy rosszul választotta meg a pályáját.

VEGYES HIREK

Magyarországon — hír szerint — feltalálta valaki az örökké mozgó gépet. De ez nem ujság. Ott az örökké mozgó gép eddig is megvolt, mert a politikusok szája egyre mozgott, de ennek a mozgásnak vajmi kevés volt a haszna.

Fekete zászlók lengnek a magyar középületeken mindaddig, amíg vissza nem állítják a régi Magyarországot. Hát helyes, de a fekete zászlókkal tűnjének el már egyszer a fekete lelkek.

Apponyi Albert kijelentette, hogy megunta a tétlenséget és a eszelekvés terére lép. Okos beszéd. Már régen megkezdhettek volna a beesületes eszelekvést a magyar nagyfejük.

Záró "bankár" urról megírták egyes lapok, hogy Záró "honfiktárs" elsősorban román zsidó, azután pedig a kilencedik bőrét is lenyuzta a pasasoknak. Arra vagyunk kíváncsiak, hogy mikor zárják már be Zárót a többi hozzá hasonló zárókkal?

A cukor ára egyre lejjebb száll. De nem is esoda, mert annyi a keserűség, hogy nagyon nehéz lesz azt megédesíteni.

A dunántuli magyarok egy része állást foglalt a Habsburgok visszatérése ellen. Ugy látszik, hogy Magyarországon nyugatról hajnalodik.

A hustrusznak csak néhány száz millió dollárnyi haszna volt a mult éven. De hát miért ne legyen, mikor olyan türelmesek a kétlábu birkák.

Stein Aurél magyar Ázsia-utazó állítólag rájött arra, hogy honnan jöttek a magyarok. Egyelőre most nem az a fontos, hogy honnan jöttek, de inkább az, hogy hová menjenek a magyarok?

Tóth Sándor clevelandi lelkész visszaérkezett Magyarországból és azt mondja, hogy nagyon szomorú ott a helyzet. Hát ez újabb bizonyítéka annak, hogy a Tóth-oknak alapos okuk van a panaszra.

FEKETE LOBOGÓK.

*Fekete lobogók
Lengnek a házakon;
Meglapul a lélek,
Mint a koldus vakon
Az országutmenti
Kőhidak peremén.
Temetőbe vágyik
Most a magyar remény.*

*Gyászos nagykendővel
Rárogott a bánat
Minden szögletére
A magyar hazának.
Fekete lobogó
Leng a magyar házon;
Tort ül minden magyar
A nemzeti gyászon.*

*Fekete lobogók,
Meglapuló lelkek
Vissza nem számthatják
Az elszántott telket.
A fekete rongyot
Rántuk le a sárba
S köpjön minden magyar
Emberül markába!*

*Feszüljön az izom,
Hevüljön a lélek;
Vége szakadjon a
Kolduló beszédnek.
Markoljon a magyar
Ekét, kalapácsot
S koldus kenyér helyett
Ehet majd kalácsot!*

A DONGÓ NAPTÁR-SZÁMA

A Dongó ezidén is kiad majd egy naptár-számot, amit január elsejére megkapnak az előfizetők, de csakis azok, akiknek rendben van az előfizetésük. **A naptár-számot** teljesen ingyen kapják meg a rendes előfizetők. **A Dongó nagy jubileumi száma** a jövő év folyamán lát majd napvilágot. **A jövő éven** lesz az öreg Dongó ujságíróskodásának 25 éves jubileuma, azonkívül 25 éves házassági évfordulója, no meg 25 éves amerikai voltának évfordulója is. **A sok mindenféle évforduló alkalmából** a Dongó azon lesz, hogy kivágja a mellét, de elvárná ugyanezt az előfizetőktől is.

SZÁLLÓIGÉK

EGYIK máramarosi orosz faluban híre futamodott, hogy a temető kápolnájában fekete sertés képében kísérteni jár a meghalt harangozó, s már alkonyat után senki sem mert a rémes hely felé közeledni.

A kántor meglehetősen bátor ember lévén, hívei közül néhány vitézbelemegyen a félig elhagyott kápolnába, melynek ajtaját félig belökte találták. Amint belépnek, nagy rőfögés üti meg fülüket, a léghuzam eloltja a külsőben is alig pisálkáló gyertyavilágot, s a kísértet gyorsan közéjük szalad, s éppen a kántor lába közt akar elmenekülni, ezt magára rántja, ki is ijedtében megmarkolja tüskés sörényét az állatnak, s ilye maradt a tetejében, kétségbeesetten kiáltván vissza:

— Isten áldja meg kenteket, engem már visznek!

Később derült ki, hogy a kísértet egy a makkról szabadult nagy kan volt, mely hidegedvén az idő, a kápolnában keresett menedéket, annak a rozszant ajtaját orrával könnyen betaszítva.

A környéken azóta, ha valakit hirtelenül nagy meglepetés ér, ezt szokta mondani:

— Engem már visznek.

Szembaja volt a novaji kántornak, s e miatt megtiltotta neki az orvos a pipázást és borítalt. Néhány nap mulva azonban a kántor hosszas kérésére, megengedte neki, hogy dohányozhatik, de csak hosszú száru pipából.

— Hát egy kis borocskát nem lehetne innom, — kérde ez engedmény után a kántor, — persze csak hosszú nyaku üvegből?

A vidéken ha valaki nagyon szereti a bort, ezt mondják róla:

— Ez is csak hosszú üvegből issza a bort.

Szerfölött vékony hangja volt egy hevesi kántornak, úgy hogy alig lehetett hallani. Kepegyűjtés alkalmával ráírvált egyik hívére, hogy miért hozott oly vékony kévéket?

— Már kérem alássan, válaszolt az atyafi a maga esze járása szerint, *amilyen a nóta, olyan a kéve.*

Hevesben ha valaki nincs megelégedve valamivel, ezt mondják neki:

— Amilyen a nóta, olyan a kéve.

MERÁNBAN

— Szabad hintázni memem, mama?

— Dehogyan fiam, hisz csak most ettél. Bajod eshetik.

— De hiszen otthon mindig hintázhattam ebéd után.

— Az más. Akkor nem fizettem két forintot egy ebédért, mint ma!

VIDÉKI KRÓNIKA

NILESEN esunyán összehorgolt két miszisz. Járt a szájuk, akárcsak őrléskor a pitle. Végre is az egyikből kitört a büszkeség: "Te rongyos, te akarsz velem szájjalni, hiszen az én szám kétszer akkora, mint a tied." A másik miszisz erre el is halgatott. Fogta magát és hazament. Nemsokára visszatért és mikor megkérdezték tőle, hogy miért ment haza, azt felelte, hogy hazament megmérni a száját azért, mert meg akart bizonyosodni, csakugyan igaza van-e a másik miszisznek.

Bedfordon is egymásnak esett két miszisz. Azon folyt a nagy vita, hogy melyikük tud jobban ködmönlevet főzni. Azt mondta az egyik, hogy "a te pájinkád csak moslék." A megbántott miszisz erre fogta a baltát és összetörte a ködmönleves fazekat. Mikor a miszter este hazament a gyárból és megtudta a dolgot, hát mérgében a nyújtófával kente meg a misziszt a fazékért.

Akronban öt kis cicát ajándékozott a gazdának az öreg maeska. Nagy lett erre az öröm és elhatározták, hogy keresztlőt tartanak. Meg is hívták az egyik bodit komának. A bodi elfogadta a tiszteséget és "otomobil"-on akart menni a komaságba, de hogy a kománénak kiszemelt "görli" lemondott a dologról, hát így a bodi is lemaradt, de azért megígérte, hogy hálaadás napjára finom pulykahussal fog kedveskedni a maeska csecsemőknek.

Newarkon az egyik miszisz bort csinált és már előre örült, hogy milyen jó lesz az itóka, ha kiforrt. Csakhogy a bornak nem sok ideje

volt a forrásra, mert valami szemfüles bodik elnézték és megitták. A miszisz most egyre kesereg, hogy mit fog szólni a kolbász, ha nem isznak rá bort.

Johnston City környékén az egyik bodi, aki agglegénynek adja ki magát, bárha otthon családjára van, a minapában sarkantyus eszímát vett, hogy majd összeveri a görlije előtt. De nem verhette össze, mert a görli el-muffolt és nem tudatta a bodival, hogy hová ment. A bodi most nagyon el van keseredve amiatt, hogy mit is csináljon a sarkantyus eszímákkal?

Az aurorai bodik elmentek disznót venni. Meg is vették és a vásár örömeire elmentek egy kis áldomásra, amit a gazda fizetett. Az áldomás nagyon sokáig tartott és a miszisz türelmetlenül várta őket otthon. Végre is megunta a várást és elküldte az egyik bodit kémszemlére, hogy vajjon hozzák-e már a disznót? A bodi nemsokára visszatért és jelentette, hogy hozzák már négyen. Mikor azután beértek a konyhába, hát az orrával turta a földet a miszter. A miszisz dühében a seprünyével tapogatta meg a misztert a bodikkal együtt.

Illinois államban némelyik helyen öt-hat bányaplérről egy egyleti fiókhöz tartoznak a magyarok és néhol kilenc mértföldnyire kell menniök a gyűlésre. Egyik helyen elhatározták a bodik, hogy ők elválnak és nem mennek többé a székhelyre. Némi ködmönle után kimondták, hogy ők el-muffolják a fiókot. Két bodi

fel is ajánlotta a Fordját a muffoláshoz. Utközben azonban a Fordos bodi fejében dolgozni kezdett a ködmönle és felmondta a szolgálatot az óeska Ford. A bodi leszálltak róla és tolták egészen a székhelyig. Mikorra odaértek, vége volt a gyűlésnek és a takarító miszisz söpörte a gyűléstermet. Az egyik bodi rászólt, hogy hívja el az elnököt és tartsanak rendkívüli gyűlést, mert nekik tolniok kellett a Fordot és azért késtek le a rendes gyűlésről. Az elnök elő is került s a bodi előadták neki, hogy adja ki nekik a könyveket, a peesétnyomót meg a 600 dollárt, mert ők el akarják muffolni a fiókot. Meghallotta ezt egy öreg bodi, aki odaszólt, hogy az egyleti vagyon nem a gyűrűs batyuja, amit holmi óeska Fordon lehetne el-muffolni. Erre azután mérges lett a Ford-os bodi és azt mondta, hogy csak adják nekik oda a 600 dollárt és visszafelé úgy fog repülni a Ford, hogy még a telefon oszlopokat is mind kiveri. Az elnök azt felelte, hogy ha a takarító miszisz beleegyesül, akkor ő hajlandó megtartani a rendkívüli gyűlést. A miszisz azt felelte, hogy neki egy dollár járul a takarításért, ha azt megfizetik a bodik, akkor nincs kifogása. Mivel azonban egyik bodi se szurta le a dollárt, a miszisz kizavarta őket és a bodik egy fa alatt gyűléseztek, majd pedig felültek a Fordra és vissza-muffoltak 600 dollár nélkül.

— Hová mégy, magyar pajtás?

— Hát megyek Clevelandba, mert ott lakik Misky András, aki házakat, lotokat, farmokat és üzleteket vesz, elad és cserél. Tőle akarok egy takaros házat, vagy farmot. Az atreca:

MISKY ANDRÁS

3049 East 116 St., Cleveland, Ohio

Telefon: Garfield 9043 J.

Ha otthon nincs, úgy keresse fel a

Buckeye Road 8935 sz. alatt

MUFFOL MISKA

főburdos szavaltatai

A CSIKENDÉ is elmúlt már oszt ojan jól tartottak a misziszek, hogy maj jelfujóttam, akárcsak a zéhes tehén a löherétül. Dehát nem is csuda, merhogy a csikének is csak a husos fertáját szeretem, hát mindenütt combokkal meg mejjekkel traktérozta. No, de nem maradok adós oszt megemlegetik a misziszek a csikendét. Jubece!

Az egyik amboji miszisz meg elment a báldba a zegyik bodival oszt vissza se ment többet a miszteréhe. Egydarabig turbékolta a bodival, de hogy semmi se tarthat örökké, hát a miszisz is hoppon maradt, mer kiszült, hogy a bodinak meg családja van a zókontriba oszt ugy otthatta a miszisz, akárcsak Pál apostol a zolájokat. Hát most azutég a miszisz mehet jeget aszalni.

Dukhinba meg lagzi vót oszt a zegyik bodi kiment egy görlivel ájerózni, de hogy esett a zeső, hát köcsön kérte a rénkót a bodi. De hogy elfelejtette leirni a ház nomerát, hát így oszt a rénkót nem is tanált haza.

A bethlehemi bodi meg Northamptonyba járt munka után. Hát kapott is oszt akkor visszament a száz tallérjáér aki a bethlehemi bankba vót. Hogy oszt a péz igen mozgott a bodi zsebébe, hát elment vocsorázni egy kávéháza oszt igen szívesen kínálták ott a görlük, hát szépen el is vacsorázta a bodi a 100-áz tallérját. Másnap azutég a klájerhe ment a bodi, de a 100-áz tallérjából csak a procentot kapta vissza.

Dézitánba meg a zegyik bodira nagyon rágyüct a hoppáré oszt megkérte a miszter tehenének a kezét, vagyis lyobban mondva a lábát. De a riska girárét mondott neki oszt most igen el van keseredve a bodi.

A kanászburgi miszter meg sokat pedázott de mégse vót elég a miszisznek, hát aszondi a miszter, hogy akkor inkább elváltik. De a miszisz avval fenyegeti, hogy tiz évre elzárati a vorkháza, ha válópert mer indítani. No, mondok, hát némejjik miszisznek van magáho való esze.

Oszt mondanék még mást is, de némejjik miszisz megórolt, hogy aszondi mindenfélét mondok a misziszekről. Hát hiszen szórol ért az ember, meg azutég kár haragunni, mer a harag árt a szépségnek. Azutég meg a misziszek se egyformák, akárcsak a zember kezén a zujjak. Oszt amejjik miszisz nem ludas, hát ne vegye magára akit mondok. Hogy a karácsony sincs messze, hát berekomendálom magam valaméjjik misziszhez egy kis mézes bobájkára. Merhogy nagy bolongya vagyok az bobájkának. Oszt decól!

A 25 bot

SOUTH RIVER-ről írja Ráday Irén buzgó előfizetők a következőket: A Dongót mindig érdeklődéssel olvasom s hogy észrevettem a keresztet a nevem mellett, mindjárt tudtam, hogy baj van és küldeni kell a betegeket a kórházba. Gondoltam, hogy szerzek magam mellé egypár előfizetőt, de azzal vigasztaltak, hogy ha a papok és szalonosok megélhetnek a keresztelésből, akkor a Dongó is megélhet. Az ilyen intelligens magyarokra nem volna kár átruházni azt a 25-öt, amit a magyar láncosok kapnak ajándéku.

A PLAKÁT TRÉFA

Szegeden erős küzdelem indult meg Tallián Béla földmívelésügyi miniszter és Bánffy Dezső báró pártja közt. Megindult a plakát-harc és az épületeken a Tallián és a Bánffy-plakátok közt már lázas versengés folyt.

A szegedi színházban pedig éppen akkor hirdették "A háromcsőrű kacsa" című szindarab előadását is. A premiért a színház igazgatósága szintén falragaszokon tudatta a közönséggel.

A szegedi ujjpárt emberei tréfás dolgot eszeltek ki. Egy Tallián-plakátot összeragasztottak egy színházi plakáttal s ebből a következő furcsaság került ki:

ÉLJEN
TALLIÁN BÉLA
A HÁROMCSÖRŰ KACSA

Dr. Harry W. Kohn
az egyedüli magyar fogorvos
Detroitban.
2260 West Jefferson Avenue
a Carry Street sarkán

CLEVELANDI MAGYAROK!

Aki ebben a bolond száraz világban nagyon megszomjazik, keresse föl

TÓTH DÁNIELT

a Cumberland és East 93-ik utca sarkán.
Aki hozzá benéz, az nem nyeli a nyálát,
mint az éhtyuk.

ROTH BANKHÁZAI

ERŐS
MINT A
SZIKLA

PÉNZKÜLDÉS HAJÓJEGYEK
KÖZJEGYZŐI IRODA
HAZAI JOGI ÜGYEK

401.403 Jerome St. McKeesport, Pa
Pittsburgh State Bank
506 Grant St., 507 5th Ave.
Pittsburgh, Pa.

Péterfy Tamásért

Péterfy Tamás nyomorúságban levő magyar író és családja részére újabban a következő adományok folytak be:

Baksa György, Trenton	\$2.00
Buzogány Péter, Racine	1.50
Terney Dánielné, Lowber	1.50
Flibert János, Carrollville	1.00
Garai Antal, Detroit	1.00
Makó József, Racine	1.00
Stoltz M. Trenton	1.00
Szathmáry József, Trenton	1.00
Horváth Mihály, Canada	1.00
Olasz A. Ferenc, New York	1.00
Makó Lajos, Racine	—50
Ifj. Kőmives József, Columbus	—50
Nyári Lajos, South Bend	—50
Shamu György, Sharon	1.00
Fodor Gyula, Detroit	5.00
Szántó Lajos, Chicago	5.00
Ruszkai Gerge'y, E. Chicago	1.00
Virasztó László, Niles	1.00
Csapó András, Mentle	1.00
Preg Ferenc, Trenton	—25
Előzőleg adakoztak a következők:	
Simon F.-né (Vestaburg) gyűjtése...	950
Varga János New York	7.00
Vidder Emil New York	5.00
Mackay Lajos W. Bronsville	2.00
Egri Miklós Chicago	2.00
Czifra L., Chrome	2.00
Rev. Komjáhy Ernő Bridgeport	2.00
Péterfy L., Columbus	2.00
Gárdos A., Cleveland	1.00
Novák Ferenc, Deroit	1.00
A Dongó "Samu"-ja	1.00
Hallenkremer Ödön, Toledo	1.00
Bohn János Kenosha	1.00
Hetessy J. Milwaukee	1.00
Steiner József New Kensington	1.00
Skrivanek Ferenc, Muskegon Heights	1.00
Papp Sándor Tottenville	1.00
Pájer Mihály Elizabeth	1.00
Surányi Andre Tonawanda	1.00
Juhász András Chicago	—50
Loehmándy J., South Bend	—50
Kováts J., Kenosha	—50
Sandra Sándor Dayton	—50
Darabant András Raritan	—50
Pukanetz Julia, Allentown	—50
Fejes István, Aurora	—50
N. N., Allentown	—50
Györke József és neje Chicago	5.00
Nemes Károly Manville	2.00
Ardó Ferenc Detroit	1.25
Czap István Rossvile	1.00
Erdey Sándor, Detroit	1.00
Kolonics János South Bend	1.00
Laczkó Jánosné, Pittsburgh	1.00
Likner István Pittsburgh	1.00
A Szécskay-gyerekek, Pittsburgh	1.00
Szabó László, Youngwood	1.00
Esterhay Ferenc, Manville	1.00
Kinczel Jakab Beaverdale	1.00
Ádám János, Bedford	1.00
Závory Mike, Ambridge	1.00
Péter Pál Haybro	—50

Gál L., Racine	—50
Hubner János Clifford	—50
Vadászi S. Dante	—50
Rev. Eördögh E. G., Toledo	2.00
Kiss G. San Bernardino	1.00
Bodák Lajos, Toledo	1.00
Balázs Kálmán MKees Rocks	1.00
Tóth K. Lajos Bedford	—50

Összesen beérkezett a Péterfy-család segítésére 100 dollár és 75 cent. Ehez járul a Dongó által ígért százalék, ami — sajnos — csak 21 dollár 25 centet tesz ki, mert a hátralékosok nem tettek ki magukért. Ez a gyűjtés a kiküldött értesítések révén a százalékkal együtt közel 70 dollárjába került a Dongónak. Ha a hátralékosok nagyobb része megfizetett volna, akkor a Péterfy-család is jól járt volna, meg a Dongó se fizetett volna rá. No, de az a fő, hogy Péterfy Tamásnak elküldhetünk negyvenezer koronát és így karácsony napján áldva említik majd a jószívű amerikai magyarokat a Péterfy gyerekek.

A 122 dollár többlet tenne ki 40 ezer koronánál, de az azon felül levő összeget megosztottuk két magyar író özvegye között. Ezek egyike özv. Rudnyánszky Gyuláné, a másik pedig özv. Erdélyi Zoltánné. Rudnyánszky Gyula családjával szemben némi kötelezettségei vannak az amerikai magyarságnak. Rudnyánszky Gyuláról nem kell külön írunk, mert az amerikai magyarok tudják, hogy ki volt Rudnyánszky Gyula. Erdélyi Zoltán neve már nem annyira ismeretes miközöttünk. Erdélyi Zoltán költő volt, aki "Bazsalikom" című elbeszélő költeményével az Akadémia 100 aranyas díját nyerte el. Ebben a költeményben egy rész az amerikai magyarokról szól. Erdélyi Zoltán volt az, aki annak idején az amerikai magyarság koszoruját letette Rudnyánszky Gyula sírjára.

Mindkét költő özvegye nagy nyomorúságban van és azért gondoltuk, hogy a Péterfy-gyűjtésből négy-négy ezer koronát juttatunk a két özvegynek. Péterfyék egyelőre el vannak látva, mert Mihók Sándor is gyűjtött nekik közel 20 ezer koronát.

A Dongó előfizetői jól tennék, ha kiegészítenék az összeget úgy, hogy legalább 20—20 ezer koronát juttathatnánk a fentemlített két özvegyasszonynak, akik nyomorognak, mert magyar költő volt a férjük.

A Péterfy-gyűjtéshez egypár kivétellel nehezen dolgozó, egyszerű magyar emberek járultak hozzá és így csak annál értékesebb a segítség. Legutóbb Szántó Lajos küldött Chicagóból 5 dollárt és példát mutatott azoknak a magyar üzletembereknek, akik állandóan hallgatnak, mint az a bizonyos dinnye.

A küldött összegekről majd annak idején bemutatjuk az átvevők igazolását. Az öreg Dongónak boldog karácsonya lesz abban a tudatban, hogy egypár derék amerikai magyar megmentette egy nyomorban levő magyar író családját.

"SAMU" FENYEGET

Kedves Nénik és Bácsik! Nem akartam semmit szólni, mert azt mondják, hogy a "hallgatás arany". Gondoltam, hogy legyenek már egyszer nekem is aranyaim. Eddig bizonyosan azért nem voltak, mert én csak akkor hallgatom, ha alszom. Néha még akkor se. No, de most nem akarok kiabálni, hanem csak szépen meg akarom köszönni a néniknek és bácsiknak, hogy a Péterfy bácsi gyerekeinek örömet szereztek Karácsonyra. Látom, hogy a magyar nénik és bácsik egy részének mégis csak helyén van a szívük.

A multkor levittek a városba, hogy megnézzem a Mikulás bácsikat az ablakokban. Juj, de megijedtem tőlük. Olyan nagy szakáluk van, azután meg egy nagy zsák és virgács van a kezükben. Gondoltam magamban, hogy de szeretnék én is Mikulás lenni... Vennék egy igen nagy zsákot, abba beraknám a hátralékos bácsikat és akkor azután lenne dolga a virgácsnak. Jó is lesz, ha a hátralékos bácsik nem sokat okoskodnak, mert én szigorú legény vagyok. A multkor is megmondtam Kovács néninek a magamét. Kovács néni egy igen nagy néni, erős is, mert ő mossa fehérre a ruháimat, már pedig ahoz erő kell. Hát a multkor rómszólt Kovács néni ugyancsak szigorúan. Azt hitte, hogy nagyon megijeszt, de ő ijedt meg, amikor visszazóltam neki, hogy vigyázzon, mert a kosárba teszem. Meg is ijedt Kovács néni, azóta úgy néz rám, mint egy igazi legényre. Hát jó lesz, ha a bácsik beküldik a betegeket, mert ha Karácsonyra nem tud az édesapam, már mint az öreg Dongó, kitérni magáért, hát én vagy zsákba, vagy kosárba dugom a bácsikat. Samu legyek, ha nem igaz!

ÉRTESÍTÉS

Homer City-ben Sipos Gyula ur volt szíves elvállalni a beteglátogatást. Ajánljuk őt az ottani magyarok jóindulatába.

HALÁL ELLEN

NINCS ORVOSSÁG — MONDJA A RÉGI PÉLDABESZÉD

Amelyik clevelandi magyar háznál a Halál kopogtatott, jusson eszükbe

THE JAKAB CO.

magyar temetésrendező és balzsamozó intézete, amely a legjobban berendezett a városban.

Betegszállító kocsik állnak rendelkezésre. Lakodalmakra és keresztelőkre az legjobb gépkocsijait tartja.

8923 BUCKEYE ROAD

CLEVELAND, OHIO.

MINDKÉT TELEFON

VETERÁN PESTA

régi amerikai és Zöldfülü Marci

MARCINK, hát a pujkaüdnep is elkvittolt mán, merhogy vége van eccer mindennek. De hát ki törődik most már a csikendével, mikor holmi szájdí mellett kell busulni a magyarnak. Hej, más-kép vót valamikor a régi lyó idő-be, amikor a csirkék meg a kacsák csak úgy hemzsegték a szalonok ablakába oszt odabe meg lyóféle ser mellett lutrijázták a baromfit a koszcimerek a szalonos urak örö-mére, akiknek igazán hálaadás napja volt a csikendé. Most mán ez is elmúlt oszt nincs meg a régi magyar barátság. Most mindenki csak milijonyos akarna lenni oszt ha nem lehet, hát szidi aztat, aki milijonyos lett.

Külömben nincs sok hálálkodni való legfejjebb a stappoló junyi örülhet mer most igen megszap-rodott. A zemberek úgy néznek mind akinek kenderföd nem lyu-tott oszt hogy egy cseppet beütött a stappolás, hát mán egész elszo-morottak pedig vagy hat esztende-jig ojjan lyó világ vót, hogy még a zárva gyerek is szalonnát kávéd-zott. De hát akkor megvót a nagy dinom-dánom oszt a bankáros uraknak csak úgy dütötték a pézt a bodik. No, de azért nem kell min-gyán elkeseredni, mer még sose vót úgy, hogy valahogy ne lett vóna, hát ezutég is maly csak le-gyünk valahogy.

A szöveccségek meg igen neki-buzdultak a zegyesülésnek, de hát csak pöfög a dolog, akár a kása a fazékba. Most mán elkezdődött

a nagy cikkejzés a zujságokba. Van elég bába meg javas asszony, de hát régi igazság, hogy sok bába közt rendesen elvesz a gyerek. Itt is lyobb vóna, ha mán tennének is valamit oszt ne rágnánk annyit a szót. De ugyláccik, hgy itt is meg a zókontriba is még mindég meg-van a régi betegség, mer mindég csak dikcijóznak de mán a cse-lekvésre nem sok a hajlandóság.

Aszongyák, hogy a zókontriba fekete ászlók lesznek a házakon addig, ameddig a régi országot vissza nem állitik. Hát mondok ez igen szép, de a fekete ászlók sose fogik visszaszerezni az ellopott földet. Nem fekete ászló kell oda, de ly markos kéz, bátor sziv meg okos ész. A fekete ászlók hozzá még pézbe is kerülnek, hát inkább kapát, ásót meg kalapácsot csinál-nának azon a pézen oszt sirás hej-jett üténének oda, ahun a part sza-kad.

No, de nem szavalok mán errül többet, mer gyünnek az András napok, hát mondok maj benéz-ziünk egypár András-hó. Oszt hogy Bászó András Klevelandba órajtos magyar meg a Dongónak is beteg-látogatója, hát mondok egy rig-must kivágjunk neki, mer rászó-gált.

Históriák "Nyul Győzi"-ből

ROEBLINGEN az egyik veterán vasár- naponkint ki szokott menni halászni, mert rendkívül szereti a jó csukát. Azt mondják, hogy a veteránnak van valami varázsigéje, amivel a horgához csalja a halakat és azután azt fogja meg, amelyiket éppen akarja. A minapában is fogott egy hatalmas csukát és nagy örömmel tette a burdosa "diner pél"-jébe s a jól vég-zett munka után nagyot huzott a ködmön-leves üvegen. Lassankint el is aludt s a nagy csuka ott ficánkolt a vízparton a "pél"-ben. Addig ugrált a csuka, hogy a "pél" felbillent és belegurult a vízbe. Mi-kor a veterán felébredt, a pél már a víz közepén uszált a csukával. Az öreg ha-lász megvakarta a fületövét és elhatározta, hogy máskor zsákba teszi a csukát és nem pélbe. A csuka elvesztése is baj volt, de még inkább bosszantotta az, hogy új "pél" kellett venni a burdosnak.

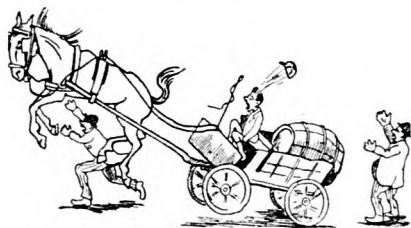
Elizabethen nagy vígsággal ülték meg az egyik magyar születésnapját. Természetes, hogy nem hiányzott a ködmönlé, meg a hámozott szőlő. Az egyik ünneplő úgy be-durrantott, hogy hazatérőben kicsuszott lába alól a "szájvók", de szerencsére neki-támaszkodott a fal helyett egy nagybotos-nak, akiben volt annyi barátság, hogy ko-maság helyett hazakisérte a misztert.

Alphan a misziszek alaposan beszédtek a "szájdí"-ből és akkor azután politizálni kezdtek, hogy ki lesz az elnök. A nagy po-litizálásból hamarosan birkózás lett, oly-annyira, hogy az egyik miszisznek még a pulzusát is észre lehetett venni a nagy igyekezetnél. A birkózás végén nagyobb hatás kedvéért "müving pikését" is vettek egymásról a misziszek, akik éppen annyit értenek a politikához, mint a tyuk az ábé-céhez.

Az egyik alphi bodi alaposan belenéz-et a ködmönleves pohárba és mikor haza-ment, nem találta otthon a misziszét. A bodi erre a falon lógó képekhez fordult és azoktól kérdezte, hogy hol van a felesége. De hogy a képek nem szóltak semmit, hát kapta magát a bodi és lement a pincébe, hogy bevegyen még egy kis testi italt. A pincelépcsőn azután összedalkozott a mi-sziszszel, aki egy másik bodival ballagott ki a pincéből és azt mondta a miszsternek, hogy a csapokat voltak megnézni, mert úgy hallatszott, mintha csurgott volna va-lami a pincében. A miszter erre kapott egy botot, bement a házba és újból a képekhez fordult: "No, ha nem tudtatok vigyázni a misziszre, hát le a falról." Le is verte a képeket egy szálíg, amiért meg komaságba hívatta a misziszre. A boditól nem taná-csos azóta azt kérdezni, hogy miért ment a pincébe?

Wharton környékén lagzira készültek és meghívták az egyik bodit násznagnak. A lodi el is jgoadta a tisztséget, de mikor megtudta, hogy a násznagnak beszélni is kell a lagziban, hát nagyon megijedt. El is ment azonnal a szomszédjához, hogy írjon le neki vagy négy sort, amit elszavalhasson a lagziban. De hogy a szomszéd se tudott neki mit leírni, így azután leköszönt a tisztségről azzal a kifogással, hogy az egyik haragosát is meghívták a lagziba, így te-hát ő nem megy oda.

WEISS MÓR
HAZAI ÓRÁS és ÉKSZERÉSZ
THE JEWELER
2204 West Jefferson Avenue
Detroit, Mich.
ELAD NAGYBAN és KICSINYBEN

Zimay és a hazaáruló

VETÉSSI László aradi ujságíró 1892-ben, mikor valami Oncu nevű oláh agitátor pöréről nagyon sok szó volt a lapokban, felvetődött Budapestre és meglátogatta Komócsyt.

A jókedvű poéta a Kispipába vitte fiatal barátját.

Zimay már ott ült az elnöki székben.

Komócsy nagy sebbel-lobbal lépett be és Vetéssi szinte elhült, mikor így mutatta be Zimaynak:

— Nézd Laci! Itt van Oncu Aradról!

Vetéssi így írja le ami ezután történt:

„Zimay egy tökéletesen megsemmisítő pillantást vesztegetett reám.

— És miért jött ön ide? — kérdezte fanyarul az én szörnyű trémázásom között.

Komócsy nem engedett szóhoz.

— Mert kisorsolták. Ez a szerencsétlen ember az aradi Viktória takarékpénztár könyvvezetője volt. Hat gyereke van. Szegény ember. Kényszerítették, hogy vegyen részt a császárlátogatásban. De meg az sem lehetetlen, hogy ő magának is huzott egy porcikája a tetszetős cél felé. Szóval ez az agitátor voltaképp egy eltévelyedett birka.

— De kérem . . . mondottam én.

Komócsy csak integetett felém.

Fölismertem a helyzetet. Zimayt egy kicsit megakarjuk tréfálni, s attól a perctől szégyenletes módon kezdtem fülleneni. Zimay melan-kólikusan vallott.

— De mondja csak, mi célja volt önnek e politikai lehetlenségekkel?

— Én úgy képzeltem — hajítottam el módfelett a súlykot — hogy a császárlátogatásnak nagy poli-

tikai célja van. Nevezetesen: a balkánmelléki államok konföderációja a románság szupremáciájával.

Komócsy biztatott, hogy csak tovább!

Zimay idegesen csapta le öklét a Kispipa asztalára, poharak, tányérok esőrréntek bele.

— Szörnyűség! És meg van ön arról most is győződve?

— Már nem.

Ez némileg kibékítette. A szemem közé nézett.

— És ki étette meg önnel ezt a maszlagos nadragulyát?

— A „Tribuna”. Évek óta olvasom, és én már csak olyan vagyok, hogy hiszek a betűnek.

Zimay ujjfent nagyot ütött az asztalra.

— Szörnyűség!

— Hagyd el Laci! — tóditotta Komócsy. Ez az ember megtért. Egész délelőtt beszéltem a lelkére. Látod pajtás, hogy az oláh nyelvnek is lehet hasznát venni.

Azután felém zudított mérgesen egy oláh beszédet. A vége valóságos förmedés volt és így végződött:

— Estye?

Nagyot nyeltem a krumpliból és kinnal nyögtem vissza:

— Estye.

Megebédeltünk. Zimay a keblére ölelt és e szavakat mondta:

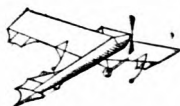
— Román polgártárs! Szeresse ön életfogytaig ezt a szegény hazát, mely önnek kenyeret ad.

Letettem a fogadalmat és elmentem.

Kimnt voltam már a Pipából, mikor Zimay rejtelmesen e szavakat mondta:

— De azért én még sem hiszek ennek az Oncunak!

(Ez volt az első eset, amikor Zimay — nem hitt el valamit!)

A TÁNCOSNŐ

— Mit szólsz az új táncosnéhoz?
— Ó, nagyszerűen kezeli a lábait!

ÖTÉVES ELŐFIZETŐ

Öregbetűs, plajbászos levelet hozott a napokban a posta a Dongónak. Sok öregbetűs, plajbászos levél érkezik a Dongóhoz, de ebben a levélben egy 16 dolláros postai utalvány is volt a következő levél kíséretében:

„Megköszönöm a keresztet, de igen restelném, ha azt gondolná Kemény ur, hogy én a kis Dongókat nem szeretem. Szeretem és tiszteletben tartom az öreg Dongókkal együtt és kívánok jó egészséget az uristen-től az egész családnak öregestül, fiókostul, minden ingó-bingó csontostul, ipastul-napastul, tenyerestül-talpastul együtt. Azonkívül kívánok hálaadásnapra jó hizott pulykát, mert a Dongóknak vannak jó fogai, de hát hol a pulyka? Azért itt küldök 5 évre 15 dollárt meg ráadásul még egy dollárt, mert a keresztetől igen félek. Az hiszem, hogy abban a szegény vaskalapos jalumban volt elég keresztváz amikor megkeresztelték és így Kemény urnak már csak a bérmlásra legyen gondja.

A potyaolvasóknak azt kívánom, hogy a gölyök motólálják fel a vékony belüket, a hátrálékosok pedig tegyenek eleget a kötelességüknek, mert az már mégis csak szegény, hogy elkivánják a kis Dongóktól azt a pár centet.”

Point Marion, Pa. MÁRKUS FERENC

*

Ezeket írja öregbetűs, ceruzás levélben Márkus Ferenc, aki két kezével nehezen keresi a dollárokat, de azért őt egész esztendőre fizet elő az ujságra, mintha csak szégyelné magát a sok száz miatt, akiből harapójogóval is alig lehet kivenni egy-két dollárt az ujságért. Még az a szerencse, hogy megakadnak néha a Márkus Ferenc-hez hasonló magyarok is, akik ébren tartják a lelkesedést a magyar pennarágókban. A Dongó ezernyi hátrálékosa tanulhatna valamicskét Márkus Ferentől, aki egyszerű munkás ember, de jóra való magyar ember.

MAGYAR TEMETKEZÉSI VÁLLALAT ÉS KOPORSÓ RAKTÁR

Temetéseket elvállal a legfényesebbtől a legegyszerűbbig a legjutányosabban

BICZÓ ÉS TÁRSA

2243 West Jefferson Avenue

DETROIT, MICH.

Telefon: Cedar 175

DONGÓ

Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztő: KEMÉNY GYÖRGY
Rajzoló: KEMÉNY JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Amerikában egy évre	\$3.00
4 hónapra	\$1.00
8 hónapra	\$2.00
Magyarországra egy évre	\$3.50

A DONGÓ CIME:

276 — 25th Street, Detroit, Mich.

DONGÓ

HUNGARIAN COMIC PAPER
PUBLISHED SEMI-MONTHLY
Editor: GEORGE KEMÉNY.

Entered as second-class matter July 15th,
1916 at the Post Office at Detroit, Mich.,
under the Act, of March 3, 1897.

VIGYÁZÓ JÁNOS MEGFIGYELÉSEI

A MAGYAR nemzetgyűlésnek csufolt gyülekezet november 15-én elfogadta illetőleg jóváhagyta a híres békeszerződést. Ezzel ugyan se nem ártott, se nem használt, mert úgy se tudott változtatni a gyalázatos föltételeken. Annyit azonban mégis csak elértek, hogy egyik "honatya" indítványára elrendelték a nemzeti gyászt, kinevezték november 15-ét a "magyar nagypéntek"-nek és elhatározták, hogy mindaddig fekete lobogók lengnek a magyar középületeken, amíg vissza nem lesznek állítva a régi magyar határok. Ezzel azután a honatyák egy része szerint el van intézve minden.

A magyar állandóan a pillanat hatása alatt cselekedett s híres volt a hirtelen ellobbanó szalma-

láng lelkesedésről. A nemzetgyűlés hü maradt a nemzeti hagyományokhoz és rábízta a nyomorgó nemzet sorsát a fekete lobogókra. Pedig a fekete lobogók is pénzbe kerülnek s Magyarországon kenyérre és szerszámokra kellene a pénz, nem pedig lobogókra, amikben ugyanis csak a szélnek lesz majd nagyobb gyönyörűsége. Sokkalta okosabb lenne, ha Magyarországon félre dobnák a fekete lobogókat és gyászfátyolokat, megváltoztatnák a fekete lelkeket, azután pedig neki-gyürkőznének de emberségesen és okosan ahoz a nemzetmentő munkához, amit helyettük el nem végezhetnek semmiféle lobogók.

Az amerikai magyar lapok egy része ugyancsak nekiripakodott valami Záró nevű new yorki pénzküldőnek, aki szörnyű szépen hangzó ujsághirdetéseiben ígért füt-fát a "magyar honfitársaknak". Természetes, hogy a magyar honfitársak bedőltek a hangos ígéreteknek, mert a magyar ember mindent hajlandó elhinni az igazságon kívül. Záró "honfitárs" ígéréteit is elhitték. Most azután kisült, hogy Záró "magyar honfitárs" tulajdonképpen román zsidó ember, aki még a kilencedik bőrt is lenyuzogatta a magyarokról, meg a többi nemzetiségekről, akiknek ugyancsak "kedves honfitársuk" volt. Záró "honfitárs" nem az első és nem is az utolsó, aki lenyirja a honfitársokról a gyapjút. Mert a honfitársak igen nagyon szeretik azt, ha elhuzogatják a mézes madzagot az orruk alatt.

A "kellemes társas" utazásokról is sok szó esett a lapok hirdetési rovatában. Az aranyos honfitársakat rémségesen szerető bankár urak külön kíséret

gettek azoknak a honfitársaknak, akik hajlandók az ő vágóhidjukra menni. Hogy miket csinálhattak az ilyen "kellemes társas utazásoknál", azt rémregényekben fogják valamikor megírni. Annyit azonban olvastam, hogy egy ilyen derék kalauz összeszedett valami négyszáz pasastól koponyánkint 15 dollárt a vasuti jegyre s azután úgy otthagya a honfitársakat a kikötőben, akár csak Pál apostol az oláhokat. A pasasok mehettek — ha jól esett nekik — vasuton de gyalog.

Magyarországi jelentések szerint a Dunántul egyes helyein nyíltan tiltakoztak a Habsburgok uralmának visszaállítása ellen. A földet turó, a nemzetmentő munkát végző magyar nép fiai tiltakoztak a Habsburgok ellen és ez arra vall, hogy a magyar nép józanul gondolkodó részének nem kellene a Habsburgok. A magyar emberek egyformán gondolkoznak ebben a kérdésben úgy itt, mint odaát. Fényes bizonyosságot szolgáltatott erre a Dongóban megejtett szavazás, amelynél közel kétezer szavazat közül egyetlen egy se volt a Habsburgok mellett. Miért akarokoskodnak tehát egyesek a Habsburgok mellett, amikor se teste, se lelke nem kívánja őket vissza a jóra való magyar embernek?

KULISSZÁK MÖGÖTT

Elvirágozott kóristáné (egy kis lányhoz):
Hány éves vagy?
— Hat.
— Mit gondolsz, milyen idős vagyok én?
— Kérem szépen, még csak *harmincig* tudok számolni.

A VILLAMOS VASUTON

Ur (a kocsivezetőhöz): Szakaszjegyet!
Vidéki atyaji (a jobbik feléhez): Hallod-e anyjuk, ez az urféle tegeződik a konduktorral.
Asszony: Mán hogy hallottad azt, öreg?
Atyaji: Nem hallottad-e, hogy azt mondta — szakassz jegyet.

KRÓNIKÁS ADOMÁK

A NAGYEHETŐ EMBER

KHUEN-Héderváry Károly gróf miniszter elnöksége után temesvári beszámolójáról disputáltak a folyosón. Az ellenzékiek folyosóján mosolyogva beszéltek arról, hogy Khuen gróf beszámolójában a jóra fordult parlamenti és politikai helyzet teremtő és előkészítő munkájának egy részét a maga számlájára írta.

— Ugyan ne bántsátok érte! — mondotta Justh Gyula. — Hiszen olyan kevés öröme volt a kormányelnökségében, hogy önmagának ez az illúziókba ringatása igazán a legkevesebb, amit megengedhet magának. Olyan a Khuen gróf esete is, mint a nagyehető emberé. A nagyehető ember igen szegény, vékonypénzü legény volt. De fess, formás fú s a mai világban, amikor annyi a vén leány, aki férjre áhít, sokat ér egy csinos fú.

A házasságközvetítők tehát nagy becsben tartották a nagyehető embert, akit szívesen vittek magukkal a vénleányos házakhoz. Az ilyen házassági ismerkedések rendszerint ebédrel, vagy vacsorával kapcsolatosak. A szegény, éhes vőlegényjelölt természetesen neki látott az ételeknek és vandali pusztítást vitt véghez a fogások közt.

Ettől a nagyétüségétől úgy megijedtek a vénleányok, akiknek rendszerint gyűszűnyi a gyomruk, hogy a házasságból nem lett soha semmi.

A házasságközvetítők pedig haragosan förmedtek rá a nagyehető emberre:

— Az Istenért, ne egyék annyit, hiszen tönkre teszi az üzletünket!

Mire a nagyehető ember a világ legjám-borabb arcával jelentette ki:

— Kérem, a házasságból úgy sem lett semmi. Legalább a jó vacsora révén az illúzióm legyen meg belőle.

ELHITTÉK NEKI

Hock János mondotta el a folyosón a következő józú esetet:

— Az apám községi jegyző volt. Egy alkalommal maga elé citált több embert, akiknek egyike azzal volt vádolva, hogy titokban legazemberezte a szolgabíró. A sértést többen hallották a falusiak közül s az apám ezeket hallgatta ki első sorban:

— No. — mondotta egy jóképű atyafinak, — hát hogy esett a dolog? Igaz-e,

hogy a szomszéd gazembernek mondta a szolgabíró?

— Igaz a'!

— Azután?

— Hát kérem, azt is mondta még, hogy akár írásban is kiadja ezt a szolgabíró urról.

— És kiadta?

— Nem a'! — felelt meggyőződéssel a tanu. — Elhittük mi azt neki anélkül is!...

ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

Egy képviselő-orvosról beszéltek el a folyosón a következő mulatságos esetet:

A képviselő-orvost valamelyik alkalommal egy szegény házhoz hitták. A képviselő bár idefönt nem folytatott orvosi gyakorlatot, engedett a hívásnak, mert úgy gondolkodott, hogy hátha valami sürgős orvosi segítségről van szó. Mikor belépett abba a bizonyos szegény lakásba, visszahökken az eléje tártuló rendetlenségtől. A levegő olyan rossz volt, hogy már ez maga is kész betegséget jelentett. Az orvos-képviselő gyorsan megírta a betegnek szükséges receptet s azután tíz forintot nyújtott át a családfőnek.

— Ezt a pénzt, — mondotta, — azért adom, hogy a lakást egy kissé rendbe hozzák, tisztaságot teremtsenek. Holnap megint eljövök.

A humánus képviselő másnap csakugyan újra fölkereste a szegény családot. Rendkívül csodálkozott azonban, hogy a tíz forintjának semmi foganatja nem volt. Csak olyan rendetlenség és tisztatlanság tártult eléje, mint előző napon.

— Mi ez? — kérdezte bosszusan. — Hát így követték az utasításaimat?

— Oh, kérem, orvos ur, — felelte a családfő, — első az egészség! Miután volt tíz forintunk, hát a beteghez professzort hívtunk!

A LIPTÓI FŐISPÁNSÁG

Gajári Gézát ugratták a folyosón az ellenzéki képviselők.

— Aztán igaz az te, Géza, — kérdezte Trubinyi János, a néppárti pap, — hogy liptói főispánnak készülsz?

Gajári belement a térfába és mosolyogva kérdezte:

— Hát aztán miért ne lehetnék én liptói főispán?

— Jó, jó, — mondta a ravasz néppárti pap, — de hát micsoda kvalifikációd van hozzá?

— Hogy micsoda?

Gajári elgondolkozott, aztán harsogó derűltég közt vágta ki:

— Szeretem a liptói turót

KESERGŐ SOROK

*Azért vettem pennát
mostan a kezembe,
hogy levelet írjak
kedvesem részére.
Indítom pennámat
bus levelet írni,
a kedves párommal
akarok beszélni.
Messze vagyok tőled
zugó tenger árján
édes kicsi párom
egyetlen egy áruám,
Nem tudom meddig tart
az én vándorlásom;
gondolom, nem soká.
Haza van vágyásom,
jent a magas égen
gönczöl szekér ragyog;
messze magyar honban
pásztor tüze lobog,
Jehér kis falunknak
magas tornya látszik.
Ósi udvarunkban
két kis árva játszik,
mind a kettő én rám
gondol csak szüntelen,
azt kívánom nekik:
áldja meg az isten!
Vigasztalást csak is
ti bennetek lelek;
magyarok istene
maradjon veletek!*

Családos amerikai magyarok részére írta
Terney Mihály

IGAZI MAGYAR KONVHA

Aki izletes jó magyar ételt akar enni,
az keresse föl

BLUM ÉS LAKATOS

vendéglőjét a delray-i postával szemben
2335 W. Jefferson Ave. Detroit, Mich.
Aki egyszer náluk evett, vágyik annak
a gyomra vissza

BÁBÁS STUDIO

fényképészeti műterem

2281 WEST JEFFERSON AVENUE
DETROIT, MICH.

DR. L. H. HERBERT

volt ezredorvos

2225 W. JEFFERSON AVENUE
Detroit, Mich.

A KÖZIGAZGATÁSI VÁLYU

Irta: TÖMÖRKÉNY ISTVÁN

A birkaköröm erősebb mint a vas, mert a vas, ha egyszer elkopott, el van végleg kopva, a birka körme azonban újból kinő. Így történt, hogy a község külső határában a nyájak elrontották a vályut, mivel a nyájak ivásközben beleálltak lábaikkal a vályuba s bár mint volt ez a vályu hozzáértő mesterek tudománya szerint vassal vasalva, csak elkopott. Kilyukadt az oldala. A nyájak ezt szomoruan vették tudomásul, mert e lyuk folytán nem maradt meg a víz a vályuban, hiába merte tele a juhász.

Igy persze nem maradhat a bürge és a juhász be is üzent egy arrajáró embertől a községbe, hogy elromlott a vályu.

— No — mondta a bíró az üzenetvivőnek — ez furesa.

— Már miért volna furesa?

— Hát hogy elromlott a vályu.

— De magam láttam bíró uram, erősödött az ember. Megmutatta a juhász. Olyan lyukas az, mint a Bodárovics Jócó ködmöne. (Jócó ugyanis a hivatalos koldus a faluban s ez okból lyukas ködmönbe kell járnia.)

— Hm. — vélte a bíró — az nem elég. Az nem numerus, mivelhogy kelmed ma még nem hivatalos ember.

— Ma még nem. — esett beszédbe a híröz, megörülve igen nagyon annak az egy szónak, amit politikából ejtett ki a bíró. — Azonban amit látok, azt csak látom.

— No igen. — hagyta rá a bíró és méltóságosan legyintett a kezével. Ő könnyen legyinthetett méltóságosan, mert ő volt a legnagyobb ur a községben s az ilyennek mindenféle illik. Ha Bodárovics Jócó legyintene így, eivennék tőle a lyukas ködmönt s csak a jó isten tudná megmondani, hogy miből építene akkor tornácos házat.

— Hanem — mondta legyintés után a bíró — ide hivatalos szem szükségletetik. Mert ez hivatalos dolog. Ennélfogva köszönjük kendnek a hiradását, a többit majd elintézi a község.

A község háza nagy szobájában ott ült mind a hat esküdt a padokon. Őt élt belőlük. Szerezsán Milos pedig aludt. Ez nem is állt föl, de a többi felállott, mert a bíró most olyképp nyújtotta ki a balabbik keze

kisujját (suta volt az öreg), mint mikor kiküldetésbe szokott rendelni hivatalos személyeket.

A kiküldetés . . . Szép dolog az, az a kiküldetés. Jóformán ez a legkedvesebb az egész világon. Magyarország fele abban utazik manapság, azon oknál fogva, hogy a kiküldetésnek hátránya nincsen, ellenben vannak előnyei, mik napidij néven nevezetnek és summa summárum számoltatnak el. Nem lehet hát csodálni, hogy a hat esküdt közül fölállt azonnal az öt eleven. Nem lehet csodálni annál inkább sem, mert az ő évi fizetésük a községnél kétszáz forint, ellenben a megválasztásukra hatszáz forint költenek el. E szerint némileg érthető az esküdtök fölállása, kik is a bíró felé fordulván, kérdő tekinteteiket reá szögezték (ismét kiveendő Korankter Lyuba, aki bandzsalsal ez okból nem néz oda, ahova akar. Csak oda nyul.)

Azt mondja a bíró:

— Esküdt lézen kiküldendő a vályu tárgyában.

A segédjegyző azonnal föl is jegyzi, hogy esküdt küldendő ki a juhalkánál kilyukadt vályu tárgyában.

Erre így szól Drága Milos esküdt:

— Nem jól lesz az az irás.

— Már miért? — kérdezi a bíró, ama híres Obálics Obrád.

— Mert esküdtök kellene oda, nem pedig esküdt — mondja Drága Milos. — Egy ember nem ember. Hivatalban.

Obrád bíró a föltámadt zajt olyképp esendesíti, hogy kopog az asztalon a pipája makjával. Mikor eziránt rendbe jönnek, szól megint lassu szemrehányással:

— Egy ember, egy ember. De egy embernek két szeme van. Két szem eleget lát azon a vályun. (Ez célzás volt! Korankter Lyubára, aki sanda létre sohasem tudott egyenesen a szolgabíró szemébe nézni. Már pedig az egyenes tekintet adja meg a becsületet, különösen, ha még a szemöldökét is egyenesen szurásra fésüli az ember.) — Ennélfogva Drága Milos kiküldetik, hogy nézze meg, igaz-e a vályu híresztelt kilyukadása.

Most már nem bánta Milos, ha elmarad a második hivatalos személy. Kiment, befogatott a forspontos kocsiba, azon hazahajtott s megrakván magát tarisznyával, kulacsával és dohánynyal, utnak is eredt ki a pusztára.

Most, hogy a községi forspontos lovai megindultak Drága Milossal, azonnal gyorsabban halad a történet. Milos ugyanis aznap kiért a falkához, megdeputálta a vályut és belátta, hogy abból már soha többé ivóedény nem lesz. Ezt elvégezve, letelepültek a juhászokkal, kártyáztak egy kicsit. Milos nyert három juhsajtot, meg egy feketére szivott pipát. Másnap pedig bevitte megint a forspontos és Milos jelentést tett a bírónak a vályu mibenállása tárgyában.

— E helyett ujat kell csináltatni — intézkedett a bíró és azonnal elrendelte, hogy árlejtés tartassék a helyszínén. Azért a

SZERETI A FELESÉGÉT? INGYEN! A következő 30 nap alatt ezen ujság minden olvasójának ingyen adjuk ezt a gyönyörű sweater-t.

Egy \$8.00-os tiszta gyapju sweater nem szebb és nem tartósabb, mint amit mi ingyen ajándékbba adunk e lap olvasóinak. Ha a sweater-ért ír, akkor jelezze a mellbőségét, valamint azt is, hogy férfinak, vagy nőnek kelle-e a kabát! Mindenféle nagyságu van 34 és 46 inch között.

Hogy mi ingyen adjuk ezeket a gyönyörű kabátokat, annak az oka, mert meg akarjuk ismertetni a "Fretnot" nevű csodálatos mosópórt, amit évek hosszú során át való munka révén fedeztek föl vegyészaink. Nincs többé ruhadorzsolás, hajlongás, fejfájások és mosástól elnyomorodott kezek: a természet csodás erői dolgoznak, mialatt ön pihen. 20 csomag mosópor, ami elég önnek egy évre, összesen csak \$5.00 dollárba kerül és minden rendeléssel megküldjük ezt a sweatert. Azért küldjük ezt az ajándékot, mert meg vagyunk győződve, hogy egész életén át használja majd a "Fretnot" nevű mosópórt. Ha a mosópor nem lenne olyan, aminőnek állítjuk, úgy visszaküldjük a pénzt.

Mr. J. German, Wyandotte, Mich.-ből írja nekünk: örömmel írom, hogy a sweater-rel nagyon meg vagyok elégedve s az önök mosópóra egyszerűen csodálatos.

Mrs. M. Politzer, Clinton, Ind.-ből írja: Megkaptam a "Fretnot" és a sweater-t s nagyon meg vagyok elégedve. A ruhám fehér, mint a hó és dözsölni se kellett azokat a mosásnál. Küldjenek 50 dobozt eladásra.

Küldje rendelését azonnal erre a címre:

Empire Specialties Co., 1549 N. Wells St., Dept. 131, Chicago, Ill.

helyszínén, hogy jól odamérje az itató kutak közé az ács. Továbbá azért a helyszínen, hogy ott csinálja meg az ács és ne kelljen külön fuvarral kiszállítani. Takarékosan kell bánni a község vagyonával — vélte a bíró. Mert ha gazdag is a község, csak elfogy a vagyon, ha nem kímélik. A helyszínén továbbá azért is, hogy — különben senkinek semmi köze az indokoláshoz.

Az árlejtés meg is tartatott. A bíró volt kint meg két esküdt s el is vállalta egy mesterember az új vályut. A leghíresebb ács volt az a környéken, de talán a világ minden ácsai között, pedig közöttük oly kiváló emberek is voltak, mint szent József. Ez a bizonyos, akiről most szó van, a Válicity Pája nevezetű. Ő például a gerenda oldalára ragasztott ötforintos bankót egy szekercecsapással úgy levágja onnan, hogy sem a gerendának baja nem esik, sem a bankónak.

Fogadásból szokta ezt csinálni, aki nem hiszi, próbát tehet vele, ha van kidobni való ötforintos bankója. Ilyen ember Válicity Pája, aki elvállalta a vályut tizenhét forintért, két forintért pedig a rávaló vasalást. Ezzel aztán másnap visszajöttek a bíróság s rendben volna minden. De ép mikor a napidíjakat utalványozzák egymásnak, mondja a bíró:

— Baj van, mert a régi vályut pedig el kell újra árverezni.

E célból harmadnap újból kimentek s negyednap visszajöttek, miután Válicity Pája megvette a régi vályut nyolc hatosért (tiszán csak a szép nagy szögek kedvéért, amik benne vannak. Mióta a sátoros cigányokat pusztítják, nincsen valamirevaló kovács az országban). Ezt így most már tökéletesen eligazították, hetednapra pedig kiküldték Jakoblyev Isza esküdtet, hogy nézze meg, vajjon csakugyan maga Válicity Pája csinálja-e a vályut. Mert az nem járná, ha valami értetlen emberre bízna ezt a munkát. No, ez az óvakodás körülbelül felesleges volt, mert ahogy Jakoblyev Isza kiment, látta, hogy csakugyan tulajdon maga Válicity Pája dolgozik ott, készítvén szorgalommal a régi vályuból az újat. Isza ebben meg is nyugodott és referált otthon, hogy Válicity csakugyan maga dolgozik.

Ily szorgos gonddal készült a vályu s igazán nem lehet panaszkodni, hogy a közdolgokban nincs meg a kellő ellenőrzés, mert a bíró az örökké alvó Szerezsánt is kiküldte egyszer, nézné meg, hogy micsoda bádoggal borítja Válicity a vályu külső falait. Fontos kérdés ez, mert például fényes bádog ilyen helyre nem való. Abban bámulja magát a birka, mint tükörben szokás és elfelejt inni. Szerezsán nem talált semmiféle hibát odakint, mert a bádog, amellyel Válicity odakint dolgozott, nem volt fényes, sőt rozsdás. Szerezsán másnap hazament, je'entést tett s egyben tudatta, hogy holnapután alighanem ki is mehet már

átvevő bizottság, mert akkorra készen lesz a vályu.

Obrád bíró ezt tudomásul vette, azonban úgy okoskodott, hogy ilyen alighanemes jelentésre nem lehet intézkedni. A község vagyona elvégre nem arra való, hogy egész bizottságokat küldjenek ki egyszerre s úgy lehet, nem is lesz kész akkora a vályu. Ez okból még egyszer kiküldötte a pusztára Okotics Szimót, hogy tapasztaljon mindent körül. Inkább egy embernek fizessék a napidíjat, mint négynek. Szimó kiment. Szimó bejött s jelentette, hogy csakugyan át lehet már venni a vályut. Kész van és Válicity Pája olyan büszke rá, hogy ki sem lehet mondani. Erre aztán kiment az ötagu bizottság harmadnap s nem negyednap jött be, hanem ötödnap, mivel némi áldomást is csináltak és vissza is nyerték azonnal Válicity Pájától a tizenkilenc forintot.

Most már van vályuja a birkáknak odakint a pusztán s két-három esztendeig semmi gond arra nem lesz. Obrád bíró bölcsesége így elintézte a dolgokat. Gyorsan és ügyesen, a közdolgoknál szükséges és kötelességgel ment a munka. Mindössze a számadásokban tűnik fel kissé ez a kiadási tétel:

Egy nagy új vályu a pusztai falkához . . . 107 frt 40 kr.

— Százhet forint? — kérdezi a szolgabíró, mikor egyszer beletekint. — Nem sok ez, bíró ur?

— Hát — mondja a politikus Obrád — vannak olcsóbbak is, főbíró ur. Ezt azonban Válicity Pája csinálta, híres ács... aki a bankót úgy levágja a gerendáról, hogy semmi baja nem esik.

Obrád annyira jólelkű ember. Dicséri Páját s magamagát nem említi. Pedig ő is le tudja vágni a bankót (a nélkül, hogy előbb a gerendára kellene ragasztani).

KARÁCSONY

lesz maholnap és a Dongóéknál is várják a Mikulást. A közel ezernyi hátrálékos megmozdulhatna tehát és legalább karácsonyra be-küldhetné már azokat a régen várt betegeteket.

Ha nincs étvágya,
Ha nincs rendes széke,
Ha fáj a feje,
Ha rossz a gyomra, a világhírű

“SURE” PILULA

tkurálja.

50 CENT ÉS 25 CENT BOXJA.

Ha az ottani patikában vagy storeban nem kapja, küldjön be 25 vagy 50 centet bélyegben és akkor elküldjük címére.

THE ATLANTIC SUPPLY CO.
361 EAST FEDERAL STREET,
YOUNGSTOWN, OHIO.

KVÁRTA PALI

szalonos ur a bárnál

AMONDÓ vagyok, hogy maholnap igazán fel kell huzni a dsek nadrágot, mert egészen fu-cs-ba ment a szalonos uraság. Több a pálinka csináló, mint a koszcimer, hát mit csináljon a szegény szalonos.

Annyi a finánc, mint birkában a kullancs. Ha egyszer megcsipik a szegény szalonost, hát olyan stólat fizettetnek vele, hogy akár két hónapig is csak a stólára harangozik a regiszter.

A csikendé is elmúlt, de hát nem vót benne köszönet. Dájszolni se lehet, a mérgezt is csak dugva lehet adni, így azutég nincs sok biznysz. Alig tudtam annyit bevenni, csikendékor, hogy megfizessem az adót a tiz házam után. Hát érdeemes ennyiért szalonos urnak lenni?

Azt hiszem, hogy én is felcsapok bankáros urnak, vagy legalább is lyukat csinállok a földbe, mert a magyar igen szereti a gáz szagát, meg az ócsó koronát.

Nehéz az élet. Ha sokáig tart ez a stappoló világ, akkor a jövő évbe nem vehetek új Packard otomobilt. Pedig hát a szalonos ur nem kutya, hogy gyalog járjon, vagy Fordon.

SZIVES TUDOMÁSUL

Racine-ben (Wis.) Buzogány Péter ur volt szives elvállalni a Dongó beteglátogatását. Ajánljuk őt az ottani magyarok jóindulatába.

TRENTONI ESETEK

A TRENTONI "bueser" megvette a disznót a farmertől, de csak egy szemre. Gondolta, hogy megvan a gyakorlata, hát mérés nélkül is jó vásárt esinál. Leölték és megperzselték a disznót, s perzselés közben azt mondja a partner, hogy "koma, már csak megmértem a disznót, hogy nem esapott-e be minket a farmer?" Elő is vette a collstokot és megmérte az áldozatot. Hát sikerült is a mérés, mert kilenc coll hosszú és öt láb magas volt az égő disznó. Mikor azután vége volt a nagy perzselésnek, hát kiünt, hogy mind koromná égett a szemre vett koca. Aszt mondják, hogy így szokott járni az, aki csak potyán olvassa a Dongót.

Az egyik görlinek nagyon fáj a foga és gyakorta eljárt a feleserhez. Mivel pedig legtöbbször sokáig maradt a felesernél, így a többi fogfájós koszcimerek megunták a dolgot és bekukueskáltak a kuleslyukon, hogy ugyan mit is esinál olan sokáig a feleser a görli lyukas fogával. Hogy egymásnak adták a kuleslyukat, hát egytől-egyig meggyőződtek, hogy a feleser nem is annyira fogat húz, mint inkább a görli képéről nyalja a pudert. De mikor kiment a felesertől a görli, az arca úgy be volt kötözve, mintha legalább is mind a 32 foga lyukas lett volna.

Az egyik miszisz jó szemmel nézte a burdost, de a miszter meg nem jó szemmel nézte a dolgot. Meg is mondta a miszisznek, hogy apró fát vág a hátán, ha tovább is tart a kaesintgatás. A miszisz erre haditervet eszelt ki és egy

másik miszisszel összebeszélte, hogy törbe esalják a miszttert. A miszisz egy napon bejelentette, hogy megy a városba és a másik misziszt arra kérte, hogy végezze el addig a vasalást. Ugy is történt. Az ismerős miszisz felvitte a vasalt szoknyákat az "aptézre" és ugyanesak lapisakat pislantott az otthon busuló miszterre, aki eleinte nem sokat törődött a pislogással, de később mégis csak érdeklődni kezdett s mivel a mondás szerint "az ember még sines fából", hát nekibuzdult és ugyanesak megropogtatta a miszisz girincét. Mikor a miszter javában tette a szépet, rájuk nyitott a miszisz és következett a paradé. A miszter szorult, mint a leforrázott kutya. Azóta meg se mukkan, mert a miszisz azal fenyegeti, hogy komaságba hivatja. Így azután a miszisznek jó dolga van, mert akármilyen jó szemmel néz is a burdosra, a miszter csak nagyokat nyel és hallgat, akáresak a sündisznó a buzában.

A ZÖLD MAGYAR

"Eddig nem volt szerencsém a Dongót megrendelni, mert most jöttem külföldről és mihelyt a barátomét elolvastam, mindjárt megszerettem és azt akarom, hogy az én nevem is ott legyen a Dongó anyakönyvében. Itt küldöm a három beteget és legyen szíves minél előbb elküldeni, mert alig várom, hogy olvashassam. És most kívánom az isten áldását a Dongóra és egész családjára."

Jersey City, N. J.

FORSTENHEIZLER JÓZSEF

Ezeket írja egy "zöld" magyar, aki csak most került ide. Tanulhatna tőle az ezernél több hátrálékos meg az a sok százezer magyar, aki semmiféle újságot nem támogat.

HONFITÁRS!

Bali Mihály olvassa meg a fejedden az ősz hajszálat, ha potyán olvasod a Dongót.

Karácsonyi ajándékait vásárolja nálunk

EGYEDÜLI MAGYAR

VASKERESKEDŐK DETROITBAN

Nálunk beszerezheti az összes konyhai edényeit, azonkívül mindenféle szerzőságot, festékeket és bármiféle vasút. Hazai kaszák, kapák és ásók kaphatók.
2272 WEST JEFFERSON AVENUE
TELEFON: CEDAR 1184

ISMERI ÖN A VERHOVAY SEGÉLY EGYLETET ?

Ismerkedjék meg vele még ma. Hasznára lesz Önnek és családjának a szükség esetén. Keresse fel a helybeli fiók tisztviselőit, vagy tagjait, ők majd részletes felvilágosítást adnak Önnek.

Ha az Ön lakóhelyén nincsen fiókja a Verhovay Segély Egyletnek, kérjen felvilágosítást a központi titkári hivataltól ezen a címen:

SECRETARY

VERHOVAY AID ASSOCIATION

HAZLETON, PA.

HIREK "PENDELVÁNIÁ"-BÓL

NORTHAMPTONBAN az egyik bodi ugyancsak kötötte az ebet a karóhoz, hogy a következő gyűlésen kihuzatja a lutrit az elnökkel. A gyűlés megnyitása után meg is kezdte az offenzívát a bodi, de nem volt benne sok köszönet, mert hamarosan megszólaltak a 42-esek és a bodinak nagy bocsánatkérés után rendetlenül vissza kellett vonulnia a gyűlésteremből.

Alverda mellett muffolásba keveredett az egyik bodi és náthát kapott muffolás közben. Hozott tehát egy kis öreg ködmönlevet és azzal akarta elkergetni a náthát. Közben kínálta a másik bodit is a medecinával, de a másik nem fogadta el, mert hogy neki nincs náthája. Erre azután a náthás bodi mind megitta a medecinát és még ott is ment belőle a nátha, ahol nem kellett.

Heilwood környékén gyűlést tartottak a bodik egy háznál, ahol a miszisz kávét adott a síró gyerekeknek, aki nem akart inni, merthogy nagyon fekete volt a kávé. A miszisz erre panaszkodni kezdett az egyik bodinak, hogy egy kvart tej van a kávéban és mégis fekete. A bodi erre azt mondta, hogy ő nem segíthet rajta, mert az alapszabály nincs a kávéhoz módosítva, de módosítsa a miszisz a kávét több tejjel és akkor fehérebb lesz.

Leechburgban vadászutját vett az egyik miszter, mert nagyon vágyott a nyulpecsenyére. Tanította is a kutyát a bodi; fogott is rajta a tanítás, mert alaposan megsanyargatta egy helyen a csirkéket, amiért meg a csirkés miszisz rakta meg alaposan a kutyát. A bodi hetekig gyógyította mindenféle pomádéval a sebhelyeket s mikor kigyógyult a vadászutya, kivitte a mezőre nyulvadászatra. Nyulászás közben előbukkant egy nyul, amitől úgy megijedt a vadászutya, hogy sirva szaladt haza és még aznap beadta a kulcsot.

Bethlehemben két bodi egy este látogatába ment. Kissé el voltak ázva a bodik és mikor az udvarban botorkáltak, rájuk támadt a kutya. Az egyik bodi felkapott egy darab fát és kupán akarta hajítani a kutyát, de a kutya elugrott és a másik bodit találta kupán a fadarab. A fejen kopantott bodi aznap éjjel sapkában aiudt otthon, mert nem akarta, hogy meglássák a tyuktojást a feje bubján.

Daisytownban a bodik rangosan beszéltek a kisüstösből és azután elhatározták, hogy kimennek vadászni a határba. De az egyik bodi annyit ivott, hogy idő előtt elszült a puskája és mivelhogy járni se tudott, így abbamaradt a vadászat.

Northamptonban nem tetszett az egyik bodinak, hogy egy másik bodi több egyleti tagot szerzett, mint ő. El is határozta, hogy deresre huzatja a több tagot szerző bodit. El is készítette a derest, de alaposan megjárta, mert ő maga került a deresre és cigány nélkül elhuzták a nótáját.

Bethlehemben többen mulatoztak egyik egyleti helyiségben. Az elnök sokáig dolgozott és így csak kilenc óra után került a társaságba, ahol szóba hozta a vadászatot és felszólította az egyik bodit, hogy menjen vele vadászatra. Odaszólt erre egy rosszmájú tag: "Mi az, talán nincs az elnöknek kutyája, hogy a bodit akarja magával vinni?"

Jóralavó magyarok

Hálaadás napjára a következő jóralavó magyarok szereztek előfizetőket a Dongónak:

Bazsó András Cleveland, Tóth K. Lajos Bedford, Kotroczó L. György Gary, Kovács Olivér Perth Amboy, Lukács Mihály Casandra, Koós Károly Bridgeport, Tóth János New Haven, Suth János South Bend, Varding József Alpha, Kovács János Louisville, Buzogány Péter Racine, Szathmáry József Trenton, ifj. Szemák János Donora, Kovács József Bethlehem, Kovács Lajos Carteret, Kugler György Northampton, Patoky György Lorain, Rudik J. South Bend, Takács András Leechburg, Bencze János Newark, Szécskay György Pittsburgh, Shamu György Sharon, Almássy János Newark, Tolvay Lajos Canton, Veres József Detroit, Fekete József Erie, Tóth Pál Passaic, Uhrin Mátyás Chicago, Károly Károly Copley, Németh Zoltán Phillipsburg, Nagy Kálmán Fairfield, Kiss János Northampton, Biczó J. Detroit, Naményi B. L. Buffalo, Koleszár János Wharton, Kovács József Cleveland, Laky Béla Perth Amboy, Filsinger Aurél Youngstown.

Fogadják a Dongó köszönetét. Reméljük, hogy a közeledő karácsony alkalmából nagyobb számban jelentkeznek majd a jóralavó magyarok.

Segítsetek!

Irta: VÉGVÁRI.

Magyarok! Isten irgalmára kérek,
Segítsetek rajtunk, mert elveszünk!
A szívünk úgy ég, mint a kriptaláng,
És kongó síralomház kebelünk.

Hü fiaink a börtön fenekén,
Lányaink arca mint vászon, fehér,
Ősz bölcsseink dicsérik a halált
S boldognak mondják, kit hamar elér.

Nap-nap után új vándoresapat kél,
Kiket az otthon sóhajta ereszt el,
És megjelölve minden magyar ház
Egy nagy, kiáltó, fekete kereszttel.

És nap-nap után utcáink kövén
Rémpes-tompán a koldusbot kopog
S tanyáznak ezerszámra künn a réten
A novemberi hajléktalanok.

S elterpeszkedik benne az idegen,
A szava hozzánk dölyfös és keves,
A büszkének: bilincs és puskatus,
És a könyörgőnek: arcverés.

És elfogyunk, mint az olvadó hó,
Népünk elpárolog és szertehull,
Félve még e város magyar volt,
Ma félve csendül a szó — magyarul.

A szívünkön egy új Haynau tipor,
A piactéren egy Geszler-kalap,
És nincsen, aki megsüvegei —
De nincs, ki beelőné a nyilat.

Magyarok, Isten irgalmára kérek,
Egy percig egymást ne marjátok most!
Tekintsétek a ruhánkat, a rongyost
És az ellenségét, az aranyost!

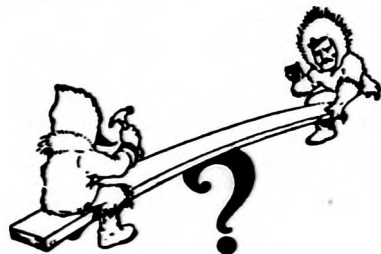
Magyarok, Isten irgalmára kérek,
Gyűjtsetek fegyvert, ágyut, katonát!
Ne adjatok a nagyvilág szavára!
Elhagyott bennünket a nagyvilág!

És te, Vezér, Te legeslegutolsó,
Kinek még kard van az oldalán, lásd,
Mi imádkozva ejtjük ki neved
És várunk, várunk, mint a Messiást!

Legenda vagy itt, mese, fogalom,
Aranyvitéz és Máltai lovag,
Sereged: a Csaba vezér serege,
Bosszus titánok és táltos lovak!

Te hozzád küldöm ezt a szöveget,
Tán hattyudalom, végső énekem
Mert rám is lesnek, lesnek a poroszok
És — nincs mit féltetni az életen!

Te hozzád küldöm ezt az énekem,
És hiszem, hogy a szivedbe talált,
Én, az utolsó walesi énekes
Én, Erdély földjén az utolsó bárd.

Mit irnak az előfizetők?

Itt küldöm a 3 beteget, mert nagyon félek a keresztől és nem szeretném, ha megszüntetnék címre a Dongó küldését. Itt nem igen lehet előfizetőt szerezni, mert itt csak a potya kell. Aki elkívánja a másét, annak huzza el a nótáját a bolsevik bíró.
Columbus, O. Lastóci M.

Itt küldöm a 3 beteget és nem akarok több keresztet látni a nevem mellett, mert én görög református vagyok. Továbbá küldök 1 dollárt Péterfy javára, egyet meg a kis Samunak, hogy tudjon új függőnyt venni, ha már a másikat besubickolta. Nem szeretem látni, ha valakit megnadrágoval valaki. Nekem is van egy kis Lacikám és ezt is nagyon sokat kell nadrágozni.
Youngwood, Pa. Szabó László

Legyen szives és továbbra is küldje a Dongót, mert én nem akarok a legjobb magyar ujságtól elmaradni. Ez a kis lap minden igazat megmond és azért szeretem.
Indiana Harbor Dobos János

Mivel érzem, hogy Dongó nélkül nem lenne tökéletes a karácsony, itt küldöm a 3 beteget, amiért legyen szives a szomorúak vigasztalóját, vagyis a Dongót küldeni egy évig.
Cleveland, O. Kertész István

A testvércsém elment innen és azért helyette én fizetek elő a Dongóra, mert nem szeretném, ha valami tetves oláh a somfával verné ki belőlem a betegeket. Aki magyar az tartsa magát magyarnak és fizessen a lapért, ne olvasson potyán és ne lopja el a más Dongóját. Így azután az öreg Dongó az oláh pakulárnak küldözheti a keresztet. A medve rágná el az oláhok lábát, amiért bottal tanítják oláh szóra szegény szüleinket és testvéreinket.
Richwood, W. Va. Szász J. M.

Küldöm a 3 beteget. Egy kicsit megkészem, de a baj mindenütt megakad. Nagyon szeretem a Dongót és ameddig szerkeszteni fogják, addig mindig előfizetője leszek. A Péterfy család részére is küldök egy dollárt.
Bedford, O. Ádám János

Mivel előfizetésem lejárában van, itt küldöm a 3 dollárt, mert nem szeretnék az én kedves Dongómtól megválni.
Rushton, Mich. Mrs. M. Horváth

Ezennel megújítom az előfizetést. Nem szeretném, ha megszüntetnék címre a Dongót, mert igazán sok élvezetes órát eltöltök a Dongó olvasásával és annak egyes cikkeiből bizony sokat tanulhatna az amerikai magyar. Házunk tájéka csupa unalom volna a már megszokott Dongó-viccek nélkül.

Columbus, O. Ifj. Kőmives János

Küldöm a beteget a Dongóért meg a keresztelésért. Ebben a kutya száraz világban nagyon drágán keresztelnek az emberek, a Dongó pedig egy egész évig dong sőt ráadásul meg is kereszteli az embert három betegért. A Péterfy-családnak is küldök egy dollárt és azt kívánom a potyásoknak, hogy Bali kösse meg a nyakkendőjüket.
McKees Rocks, Pa. Kálmán Balázs

Nem tudom megérteni az amerikai magyarság nyakasságát. Azért nevezem nyakasságnak, mert másképpen nem tudom nevezni. Ezer és ezer sóhaj száll felénk a téli idő előtt és nincs olyan organum, mely kezdene valamit szegény szerencsétlen testvéreink érdekében. Ha minden amerikai magyar legalább egy-egy dollárt adna, akkor egy millió dollárnál több lehetne együtt egy hét alatt. Hát nem?

Sharon, Pa. Shamu György

Köszönöm a figyelmeztetést és soha se szüntesse be a Dongómat, had dongjon keményen és vigasztaljon meg sok fájo szívü magyart a hazájáért való bánkódásban. Itt küldök Péterfy honfitestvérenek is egy dollárt, nehogy a Dongó járuléka legyen csonkulva, mert akkor a Samunak lyukas cipője lesz és belemegy a hóviz. Előfizetőt itten nem szerezhetek, mert viccelődni csak ököllet szeretnek, Dongót olvasni pedig csak potyán.

E. Chicago, Ind. Ruszkai Gergely

Én már egyszer meg vagyok keresztelve s így küldöm a betegeket, nehogy újra megkereszteljenek. Ajánlom minden honfitársnak tiszta szívből, hogy rendelje meg a Dongót, mert az még a borut is derűre változtatja.

Newark, O. Tóth József.

Itt küldöm magamért a 3 beteget, meg azonkívül egy új előfizető betegét, amit egy kis ködmönlé fogyasztásnál vasaltam ki. A keresztől nagyon megijedtem, mert abból ugys elég van most a magyarnak.
Kreischerville, N. Y. Czap István.

MAGYAROM!

Csak ádvent utolsó vasárnapjáig leljen a háromnapos hideg, ha ellopod a más Dongóját.

THE PEOPLES STATE BANK

MEMBER FEDERAL RESERVE BANK
A FEDERAL RESERVE BANK TAGJA.

Alaptőke 2,500,000

Főlöslég \$4,000,000

Tartalék-alap 135 millió dollár.

PÉNZT ELFOGAD BETÉTRE ÉS CHECK-SZÁMLÁRA.

Pénzküldés idegen országokba.

Delray-i fiók:

2200 WEST JEFFERSON AVENUE, DETROIT, MICH.

Takarékoskodjon vagy szolgáljon. Melyiket teszi ön? Ha mostan nem takarékoskodik, mindig szolgálni fog, mert soha sem fogja tudni megragadni a kínálkozó alkalmakat.

Kezdje meg a takarékoskodást most. A PEOPLES STATE BANK 22 fiókot tart fenn üzletfeleinek kényelmére.

TALÁNY

MI EZ?

AD
ve T

A megfejés díja: egy szép könyv.

A megfejés beküldésének határideje:
1920 december 18.A november elseji számban közölt talány
megfejtése:*Két szék között a földön*Helyes megfejtést küldtek be a követ-
kezők:Ráday Irén, Kovács József, Kormányos
Józsefné, Nagy Pál, Szabó István, Kerekes
J., Kocsis József.A jutalmul kitűzött könyvet Kormányos
Józsefné (Detroit) nyerte meg.

A SZAKÁCSNÉ FÖLFOGÁSA

Egy magános ur, aki négy hétig
utazott, hazajövele után meg-
vizsgálja a konyhai kiadásokat.— Ugyan Julesa, szól; hiszen
magának ugyanannyi kellett, mint
amikor itthon vagyok!— De, nagyságos ur, mondja a
szakácsné, egy személlyel több
vagy kevesebb nem határoz.

FÖLDIKÉM!

Mit szólnál hozzá, ha nem kap-
nád meg a munkabéredet? Hát te
miért kívánod a Dongót ingyen?!

DR. FARKAS GÉZA

5000 DOLLAR BIZTOSÍTÉK
::: AZ ALLAMNÁL :::Magyarországi és itteni peres ügyek gyors
és pontos elintézése. Pénzküldés, jogi ta-
nács és hajójegy.FORDULJON HOZZAM BIZALOMMAL
1958 Genesee Street Toledo, Ohio

Tel. Princeton 2584-R.

DR. MAJOROS JÁNOS

MAGYAR FOGORVOS

8820 Buckeye Road, Cleveland, Ohio

Rendelő órák: Hétköznap délelőtt 9-től
este 8 óráig. — Vasárnap 2—5 óráig

CZIFRA GYULA

252 WEST END AVENUE
DETROIT, MICH.Elsőrendű magyar férfi szabó. Készít
mindenféle férfi ruhát és felöltőt. Elvállal
javítást, tisztítást, átalakítást és vasalást.
A Dongó előfizetőinek árengedményt ad.

MAJNER HISTÓRIÁK

BRETZ-en, mármint West Vir-
giniában kevés magyarnak van
Dongója, de annál többnek tehené.
Az egyik fiatal miszisz is sokat
mondogatta a miszterének, hogy
ők is vehetnének tehenet, mert
igy olcsóbb lenne a megélhetés.
A miszter eleinte szabódott, mert
tapasztalatból tudta már, hogy
sokba kerül a tehen tartás. No, de
azt mondják, hogy amit az asszo-
nyok akarnak, azt az isten is
akarja, így azután mégis csak
megvette a tehenet a miszter.
Igen ám, de a fiatal miszisz addig
közelről nem is látott tehenet, így
tehát nagyon megijedt, mikor kö-
zel került hozzá a jámbor riska.
A misztere emiatt sokat boszan-
totta és ugyan mondogatta, hogy
"no, hát kellett neked tehen?!"
A miszisz azonban föltette magá-
ban, hogy ő nem marad szegény-
ben és megtanulja a fejést. Elővet-
te tehát a finom bőrkeztüjét,
odaállt a vízvezetéki csap alá és
teleeresztette a keztyűt vízzel.
Mikor azután megduzzadtak a
keztyűujjak, hát azokon tanulta
a fejést a fiatal miszisz. Jól is
ment a tanulás, mert a vízvezetéki
csap nem rugta meg, akármilyen
erősen huzogatta is a keztyű-ujja-
kat. Most ha valaki furcsa dolgot
művel, ezt mondják róla az ottani
magyarok: "No, ez is megfejte a
keztyűt."

Weirtonban bolgár keresztelő
volt, ahová meghívták az egyik
magyar minisztert is, merthogy ő
is adott kölcsön edényt a keresztel-
őre. El is ment a miszter és hama-
rosan úgy beszédett a jóból, hogy
a keresztelőt végigtérdelte. Mikor
azután hazafelé botorkált, elvitt
emlékül egy üveget, amiről azt
hitte, hogy ködmönlé van benne.
Otthon a misziszt is megkinálta
belőle, de kisült, hogy az üvegben
körös szenteltvíz van ködmönlé
helyett. A miszisz igen mérges
lett és azt mondta, hogy minek
adott kölcsön edényt olyan embe-
reknek, akik vizet adnak nekik
ajándékba.

A DONGÓ POSTÁJA

T. M. Kidongjuk, hogy ne vegyen pen-
nát hasztalanul a kezébe.V. J. A küldött tréfákat kidongjuk. Az
ígért "krizmusz prezent"-et várjuk.M. J. Samu köszönettel vette a beteget.
A tréfát kidongjuk.

N. J. Az ilyesmit nem lehet kidongani.

K. C. Máskor írjon tintával.

L. J. Kidongjuk. Nem kerülne ott egy-
pár beteg?M. G. Hát hiszen ahol nem lehet, ott
nem lehet. De vannak sokan, akik segít-
hetnének, de reszketve ülnek a pénzükön.
D. J. Nem Péter, de Pál hagyta ott az
oláhokat.S. G. Igaza van, az amerikai magyarság
egy millió dollárt is összehozhatna egy hét
alatt a segítségre. Hogy miért nem lehet
ezt megtenni, azt minden okos ember ki-
találhatja.H. S. Samu köszönetet mond a betegért.
A tréfát kifaragjuk.A. T. N. Kidongjuk. Várjuk az ígért
bevételeket.

K. J. Kidongjuk azt a "pár jegyzetet."

J. B. Nehéz az ilyesmit kidongani, de
majd kifaragjuk valahogyan.T. A. A betegeket köszönettel vettük, a
históriát kidongjuk.

Több dolgról máskor szólunk.

WHARTONI JÓKIVÁNSÁGOK

Ha potyán olvasod a Dongót, járj ugy,
mint a veszedelmes utcában a miszisz
macskája.Ne merj felállani a székről, míg aludni
nem megy a misziszed.Paprikás csirkével mosdassanak meg,
mint a whartoni vőfényt.Ha a Dongóért sajnálsz a beteget, lega-
lább szemed legyen és ne küldj a más neve
alatt viccet a Dongónak, mint az elátko-
zott utcában némelyik miszisz.Suroltassa fel veled a miszisz a konyhát
minden héten, ha potyán olvasod a Don-
gót.Ugy üssenek nyakon, mint a Dongó
hátramozdítójának miszisz a csirkét.

FURCSA SZÓ

A mexikói aztek törzs nyelvén
Tattenamquicli-nek hívják a eső-
kot. Reméljük, hogy jobban izlik,
mint amilyennek látszik.

AZ IDŐ PÉNZ

TARTJA
A
KÖZMONDÁS
ÉS EBBEN
SOK
AZ IGAZSÁG

Aki időt, munkát és pénzt akar megtakarítani, az rendeljen a

STOYKA-féle magyar gulyásból.

Rendeljen pedig azért, mert a Stoyka-féle gulyás

1. ELSŐRANGU, FINOM ÉTEL.
2. NEM KELL HUSÉRT MENNIE ÉS ÓRÁKIG FŐZNIÉ.
3. MERT A STOYKA-FÉLE GULYÁS OLYAN JUTÁNYOS, HOGY A MEGFELELŐ ÁRÉRT NEM KÉSZITHET ANNYI ÉTELT.

Küldjön be 50 centet az alábbi címre és kap egy mintadobozt, amely meggyőzi a fentiek valódiságáról.

A Stoyka-gulyás képviselője Michigan, Ohio, Indiana és Illinois államokban

KEMÉNY GYÖRGY

Kérdezze meg a kereskedőjétől, hogy tart-e már magyar gulyást?

Ügynökök és viszontelárusítók kerestetnek a főtnevezett négy állam minden helyén

Aki meg akar győződni a gulyás kitünő voltáról, rendeljen egy ládával.
Egy ládában 24 DOBOZ van és ára 12 DOLLÁR

THE GOULASH DISTRIBUTING CO.

276 — 25th STREET,

DETROIT, MICH.